

Asia: LVM/240/03/2018

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi laajakaistatukilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Maakunnan liitto kannattaa lain voimassaolon jatkamista siten, että rakentamiselle on aikaa vähintään vuoden 2020 loppuun saakka, maksuhakemusten määräajan poistoa sekä sähköisen asioinnin säädöksen lisäystä. Tämä mahdollistaa kaikkien tukiohjelman varattujen rahojen käyttämisen ennen nykyisen tukiohjelman loppumista, mikä puolestaan parantaa nopeiden tietoliikenneyhteyksien tarjontaa.

Tukihakemuksen jättöaikaa Viestintävirastolle tulee jatkaa vähintään vuoden 2019 loppuun saakka, koska useiden uusien hankkeiden osalta kunnat tekevät päätökset vuoden 2019 talousarviosta päättäessään loppuvuodesta 2018, joten niiden osalta ei tukihakemusta ennakoida jättää Viestintävirastolle vuoden 2018 aikana. Siten myös maakunnan liitto voisi julistaa valtion tuen haettavaksi vielä vuonna 2019 uusille hankkeille laajakaistatukilain 6 § mukaisesti. Nykytiedon mukaan maakuntauudistus on tulossa vasta vuonna 2020, joten maakunnan liitto voi tehtävän hoitaa myös vuonna 2019.

Huomiot tukiohjelman keston pidentämisestä

Maakunnan liitto kannattaa esityksen tavoitetta hyödyntää kaikki nykyiseen tukiohjelman varatut rahat ennen tukiohjelman loppumista. Nyt voimassaolevan maksuhakemuksen tekemiselle asetetun määräajan poistaminen tulee edistämään tähän tavoitteeseen pääsyä. Myös tukihakemuksen jättämisen aikaa Viestintävirastolle tulee jatkaa vähintään vuoden 2019 loppuun saakka.

Koska osa Nopea Laajakaista-hankkeesta kiinnostuneista kunnista on vasta aloittamassa selvitystyötään nopean laajakaistan aikaansaamiseksi kunnan alueelle, on selvää, että nykyinen

aikataulu on liian tiukka. Aikataulu on haasteellinen myös niille yrityksille, jotka ovat vuonna 2018 saamassa myönteisen valtiontukipäätöksen Viestintävirastolta.

Huomiot sähköisestä asioinnista

Maakunnan liitto kannattaa sähköisen tiedoksiannon mahdollistamista myös laajakaistatukiasioissa.

Muut huomiot

Tämän lisäksi esitämme, että Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee nopealla aikataululla uuden kansallisen tukiohjelman laajakaistarakentamiseen. Nopean laajakaistan rakentamisen tukea tulisi olla saatavissa vähintään vuoteen 2030 saakka, jolloin se tukisi myös komission gigabittiyhteiskunta tavoitetta. Rahoitus voitaisiin kytkeä esimerkiksi laadittavassa kansallisessa laajakaistastrategiassa määriteltäviin tavoitejaksoihin siten, että tuki päätettäisiin vuoden 2025 loppuun asti kerralla ja sen jälkeen toinen jakso olisi vuoden 2030 loppuun saakka.

Julkisen tuen tulisi tulla uudessa kansallisessa tukiohjelmassa tulla pelkästään valtiolta (Viestintävirasto) ilman, että tuen edellytyksenä on kunnan osallistuminen rahallisesti hankkeeseen. Valtio saa kasvaneina verotuloina näihin hankkeisiin osoittamansa valtion tuen takaisin, koska näitä investointeja ei ilman tukea toteuttaisi. Tällä hetkellä usea kunta on kieltäytynyt tukemasta laajakaistarakentamista taloudellisesta tilanteestaan johtuen, jolloin myöskään valtiontukea ei ole voinut saada. Ryhmäpoikkeusasetus mahdollistaa kuitenkin kunnan lisätuen laajakaistahankkeelle, jos kunta niin haluaa (julkinen tuki voi olla enintään 100 % tukikelpoisista kustannuksista). Investoinnit harvaan asuttujen alueiden valokuituverkkoon eivät tule toteutumaan markkinaehtoisesti, tarvitaan julkista tukea ja sen lisäksi pitkäaikainen rahoitus. Nämä investoinnit ovat kuitenkin välttämättömiä kansallisesti ja aluetaloudellisesti.

Kauhanen Ritva
Lapin liitto